

Dolenjske Novice.

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je za celo l. gld., za pol leta 50 kr. — Naročnino sprejema J. Krajec v Novem mestu, dopise pa uredništvo.

Kdor želi kako oznanilo v „Dolenjske Novice“ natisniti dati, plača za dvostopno petit-vrsto 8 kr. za enkrat, dvakrat 12 kr., trikrat 15 kr.

Gospodarske stvari.

Naročila na travna in deteljna semena.

Ako hočemo imeti pri živinoreji lepše dohodke, skrbeti nam je pred vsem, da pridelamo dosti krme. Po naših travnikih, košenicah in njivah dalo bi se pridelati še veliko več krme kakor sedaj. Z dobrim gnojenjem, s setvijo dobrega in pripravnega semena itd. se da še mnogo doseči v tem oziru. V pripravnih legah kaže delati nove travnike in sejati večletne mešanice detelje in trave. Takisto kaže po slabo obraščenih travnikih in košenicah kaj storiti, da se ruša bolj ko mogoče zgosti. Za napravo novih travnikov, za setev večletnih mešanic detelje in trave, za izboljšanje slabih travnikov itd. je treba pripravnega semena.

Kmetijska podružnica hoče tudi letos posredovati pri dobavi potrebnega semena, a treba se je za to oglasiti članom o pravem času, vsaj do 1. marca t. l. Kdor želi tedaj naročiti pripravna travna in deteljna semena za travnike in sploh za

večletno košujo, naj se obrne na podružnico in naj ji naznani to le: 1. Kako veliko je zemljišče, katero želi obsejati. 2. Kakšna je zemlja in lega dotičnega zemljišča. 3. Ali želi sejati travo in deteljo le za nekaj let ali za stalno rabo. 4. Ali namerava travnik rabiti le za košnjo ali pa tudi za pašo.

Od obrezovanja cepljenih ameriških trt, in sicer od prvega početka do popolne rodovitnosti ter stalne reznje.

Dokler še ni po Dolenjskem trtna uš vinogradov vničevala, bile so nove zasaditve vinogradov jako redka prikazen. Stare trte, oziroma stare vinograde so z grubanjem leto za letom pomlajevali, nove vinograde pa so le redko kedaj zasajali. Od tod izvira, da se nahajajo po Dolenjskem vinogradniki in med temi že stari možje, kateri se znabiti že 50 ali še več let z vinogradstvom ukvarjajo, in vendar jim je pravilna pomnožitev vinske

PODLISTEK.

Brezbožne knjige in novine.

(Češki spisal K. Kren.)
Konec.

V sobi je nastala tihota in le stara ura se je glasila enakomerno: „tik, tak, tik, tak . . .“

„Jožek!“ Josip se ni odzval. „Jožek, slišiš?“

Slišal je in hotel govoriti, a ni mogel. „Devica, Marija, mogoče že umira!“ je prišlo Viki-dalki na misel in dasi še zelo slaba je skočila v jedni sapi s postelje k Josipovemu ležišču. „Jožek, dete moje, kako ti je?“ „Dobro, mamica.“ „Ali bi se pustil prevideti s svetimi zakramenti?“ Odmajal je z glavo, da ne. „In zakaj ne?“ „Zato, ker v to ne verujem, in ko umrjem, pokopljejo me, in vsega bo konec“, je šepetal Josip s trudom.

„Toda za Kristusove rane, sin, kaj govoriš? Ali si ob pamet?“ „Ne, pameti nisem zgubil, ampak zgubil sem vero v Boga in ljudi, in če bi imel toliko moči v sebi, bi napravil najprvo račun z onimi, ki so me pripravili s svojimi knjigami in novinami ob vero, redno življenje in zdravje, potem

bi pa končal še samemu sebi življenje, naj bo po smrti kakor že hoče.“

Josip je izbulil pri teh besedah oči divje kakor blazen, in nesrečna mati je — zaplakala, da je dobila sina za svet in ga izgubila za nebo . . . In plakala je ter prigovarjala in prosila, da bi se vendar spravil z Bogom. Utrujena skoro do smrti je legla in blagodarno spanje je prepadilo za kratko dobo vse njene bolesi.

Bila je mirna, jasna noč. Na vasi so se ozvali le zdaj in zdaj koraki poznega pešca, zdaj in zdaj je zatrobil ponočni stražnik na svoj rog: „tú — tú, túúú . . .“ in je zopet je bilo tiho, tiho kakor v grobu.

Mati je spala, a Josip ni mogel zatisniti očíj.

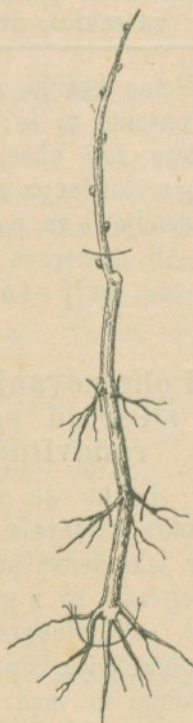
Mesec je svetil skozi okno v sobo in ob-svetljeval Josipovo obličje. Zdaj in zdaj je priplul preko njega majhen oblak, a zopet je prilezel izpod oblaka, ozrl se zopet v sobo ter pogledal bolniku v obraz, kakor bi hotel vprašati: „Ali živiš še, živiš?“

„Tú. Tú, Tu . . .“

trte s pomočjo ključev, oziroma ukoreninjenih ključev, namreč bilf, — čisto nova nepoznata stvar. Od tod pride tudi, da taki možje ne vedó, kako jim je postopati s cepljeno ameriško bilfo pri zasajanju, posebno pa se ne spoznajo na daljnem postopanju s tako trto, ker so le starega postopanja z grubanico navajeni. Naravna posledica te nevednosti ali recimo neskušnosti more pa seveda le ta biti, da se nove zasaditve, izvršene znabiti s prav dobrim sadilnim materijalom, vendar le slabo obnesejo, ali pa da se sicer prvič prav dobro obnesejo, a se že v prvih letih nadaljnega obdelovanja zaradi napačnega ravnanja pokvari. Jedno kakor drugo more napredek obnovitev vinogradov jako ovirati, in zato smo se odločili, da v „Dol. Novicah“ prav do dobrega pojasnimo, kako moramo obrezovati cepljene trte pri zasajanju in sledeča tri do štiri leta, to je, kako moramo trto do popolne rodovitnosti vzgojevati, in kake stalne vsakoletne režnje se je treba poprijeti.

Govorimo najprej o obrezovanju v trtnici prigojenih cepljenih bilf, potem o tistih na stalnem mestu, bodisi visoko ali nizko, na suho ali na zeleno cepljenih trtah.

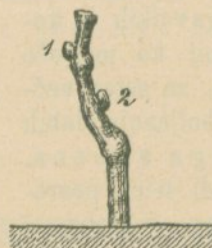
Iz trtnice dobimo cepljene bilfe podobe 1. Take bilfe treba je pred vsem poskusiti, ali so jim

Podoba 1.

cepiči popolnoma priraščeni ali ne. Vršiti se mora na njih sukalna preskušnja, o kakoršni smo v zadnji št. „Dol. Novic“ obširno govorili. Vse pri sukalni preskušnji ne popolnoma zaraščene bilfe moramo kar zavreči. Popolnoma zaraščene obrezati je treba pred zasaditvijo tako, kakor to podoba 1. kaže, namreč, na nji nahajajoče se mladike skrajšamo na jedno samo oko. Vse na zgornji polovici bilfe nahajajoče se korenine odrežemo gladko proč. Tiste, ki se na spodnji polovici nahajajo, skrajšamo pa lahko na dva načina. Ako jih mislimo v posamezne luknje saditi, potem jih skrajšamo tako, da ostanejo le po jeden centimeter dolge. Ako jih mislimo pa v jamce saditi, potem jih skrajšamo za polovico. Saditev v luknje je vedno bolj priporočljiva kakor v jamce, ker gre veliko hitreje izpod rok; primejo se, rasto ter rode pa trte, — seveda ako se jim poznejše dobro pognoji — ravno tako dobro, kakor v jamice posajene. Kako da se trte v luknje zasaja, popisati hočemo prav natančno v prihodnji št. „Dol. Novic“.

V drugem letu take trtice tako obrežemo, kakor podoba 2. kaže, namreč le na jeden

Podoba 2.

sam palček (čepek) dveh očes. Pri tem in vsakem drugem poznejšem skrajševanju mladik, paziti je treba na to, da odrežemo mladiko, katero mislimo skrajšati, bodisi da napravimo palec ali pa napnenec (šparon), ravno skozi sredo kolencea, torej tikoma pod očesom, ne pa skozi člen nad zadnjim ali

Josip je štel od jedne do dvanajst, in ko je naštel dvanajst, mu je mraz stresel telo.

Nekje na vasi je zalajal pes in zacvilil tako turobno in bolešno; Josipa je stresel drugič mraz, a močnejše, da se je treslo celo telo, in pes se je vstavil pred Vikidalovo hišo ter pričel pod oknom kopati.

Ko pes po noči cvili in koplje kje pod oknom jamo, tedaj gotovo kdo iz te hiše umrje. In ta nesmiselna vraža je prišla Josipu na misel in provzročila, da se je strahu tresel po celem telesu.

Čudna stvar! Mnogi ne veruje, noče verovati v resnice božje, v nauke, katere mu daje sv. vera, a v raznovrstne neumnosti in vraže veruje trdno, da ga ni mogoče odvrniti od njih. Tako tudi Josip: „Pes mi daje znamenje, koplje mi grob.“ Strah in groza sta ga navdala pri tej misli, da je hotel glasno zaklicati: „Mamica, mamica!“ A slabotni glas mu je odpovedal; ni mogel klicati.

„Umreš, umreš, in kaj bo potem?“ — Te besede so se mu neprestano oglašale v duši in mrzel pot mu je stopil na čelo; znova je hotel klicati: „Mamica, za Boga, vstanite in pomagajte,

pomagajte!“ — toda ni mu bilo mogoče, in mati je trdno spala, mesec mu je pa pogledoval naravnost v obličje, kakor da hoče vprašati: „Ali živiš še, živiš?“

Zunaj je cvilil pes neprestano.

Zjutraj zgodaj se je mati prebudila, in njeno prvo delo je bil pogled na sina.

Težko je dihal in imel je oči utrujenosti zaprte. Toda spal ni. Pokleknila je k njegovi postelji, da bi končala svojo jutranjo molitev. Sinova bolezen in zlasti bolezen njegove duše ji je naenkrat vrnila zdravje.

Pokleknila je ter molila, in ko je rekla: „Sveta Marija, Mati božja, prosi za nas grešnike zdaj in ob naši smrtni uri amen,“ je odprl Josip oči in zašepetal: „Mama, gospoda, hitro, hitro!“

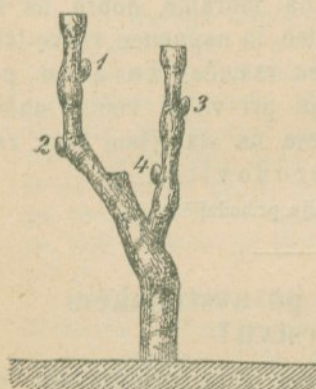
Takoj je poklicala dekle, da bi stekla po gospoda župnika, da bolnik želi biti previden, in hitro pripravila mizo.

„Cink, cink“, se je oglasilo na vasi. Gospod župnik je hitel k Josipu z Bogom.

Bil je pri njem v sobi zelo dolgo, in ko so vstopili ljudje na dano znamenje notri, je Josip

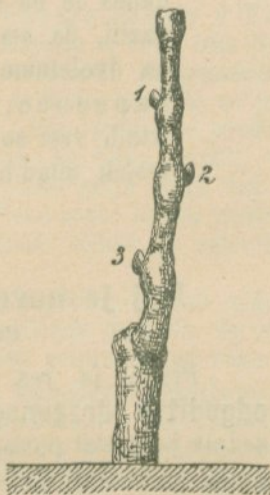
najvišjim očesom, katero se misli na palcu ali napnencu (šparonu) pustiti. Tako skrajševanje mladik je bolj koristno, posebno zato, ker najvišje na palcu ali napnencu (šparonu) puščeno oko prav gotovo požene. Vse današnje podobe kažejo ta način skrajševanja mladik prav jasno. Kadar je trta tako obrezana, zataknuti se mora k njej takoj kol, da se je ne pohodi. Ob jednom z obrezovanjem mladike porežemo trti tudi vse najvišje, tako zvane rosne koreninice, ako jih trta kaj ima. To je zopet jako važno delo pri cepljenih trtah. Ko trte že jedno pód dolge pognanke poženo, odstranijo se jim vse pod palčkom zagnale pognanke, iz palčka pognali pognanki povežete se lepo h kolu.

V tretjem letu obrežemo trte tako, kakor

Podoba 3.

podoba 3. kaže, namreč iz vsake lanske mladike napravimo palec dveh očes, tako da dobi trta dva palca, vsak po dve očesi,

Podoba 4.

plakal in celo staremu duhovniku se je oko solzilo. In proti večeru, ko je Francek klical po vasi: „kje je suho“, in je našel pod cerkvenim zvonikom, je zvon naznanil, da je Josip umrl.

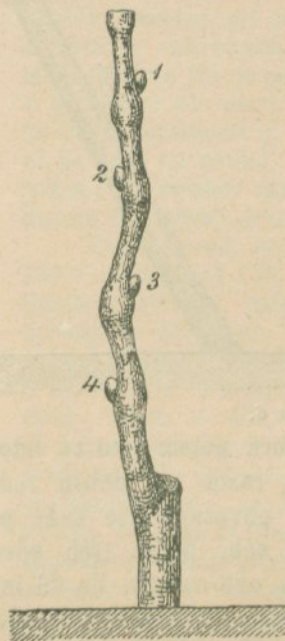
Bil je pogreb, lep pogreb. In ko je bila že rakev v grobu in ko je gospod župnik zapel poslednji „requiescat in pace — naj v miru počiva“, ter ko je pogledal po pokopališču in je bilo to polno ljudij, je prekrizal roke na prsih ter pričel govoriti: „Zahvaljujem se vam, ljubi župljani, v imenu matere tega pokojnika, da ste ga spremili tako mnogoštevilno na pokopališče. Preje pa, predno pomolimo za rešitev njegove duše in za vse, ki počivajo na tem svetem polju, vam hočem pregovoriti nekaj resnih besed.“

In vsi so se tlačili, kar najbolj mogoče blizu groba, da bi slišali pogrebni govor.

Stari gospod župnik je pripovedoval, kako je šel neki človek iz Jeruzalema v Jeriho ter padel na poti med roparje, ki so ga oropali ter ga pustili polmrtvega ležati na cesti. In primerjal je Josipa z onim človekom in z onimi roparji; nikdo se ni ganil, le marsikdo je povsili pri žup-

skupaj štiri očesa. Rosne korenine porežemo zopej vse, kar moramo sploh vsako leto storiti. Ko trte po jedno ped dolge pognanke poženo, pustimo jim le štiri na palcih rastoče pognanke, katere h kolu privežemo, vse druge pa odstranimo. Ako se je pa na kaki trti jedna mladika ponesrečila, da jo je človek ali žival ali veter poškodoval, potem napravimo dotični trti le jeden palec treh očes; glej podobo 4.

V četrtem letu napravimo takozvane prerezavke, to je, razun najmočnejše mladike porežemo vse druge gladko proč, najmočnejšo skrajšamo pa na 4 do 6 očes, prav močno na 6, manj močno na 5 ali le 4 očesa, in jo povežemo naravnost po koncu h kolu. Tako prerezavko kaže podoba št. 5. Vse na prerezavki nastale pognanke povežemo h kolu, vendar moremo najnižje dve do tri, kadar od cveto, skrajšati in sicer tako, da ostanejo nad najvišjim zarodom le še štirje listi. V tem četrtem letu pričnejo trte, ako so bile pravilno vsajene, dobro pognojene ter tako obrezovane, kakor smo tukaj ravno-

Podoba 5.

kar popisali, že dobro roditi.

V petem letu obrežemo trte v prvič stalno,

nikovih besedah svojo glavo, ker je čutil, kam merijo te besede; namreč mnogi izmed župljanov je pomagal ubogemu Josipu zapravljati denar in je bil ubijalec njegove duše . . .

Pogrebni govor je bil zaključen z besedami: „In zdaj pokleknimo ter pomolimo za rajnika, za vse, ki počivajo na tem pokopališču in za one, na katere se na tem svetu nikdo ne spominja, da se bo, ko bomo mi že počivali v zemlji, spomnil kdo tudi na nas in prosil za nas Boga.“

Pokleknili so, molili pa plakali.

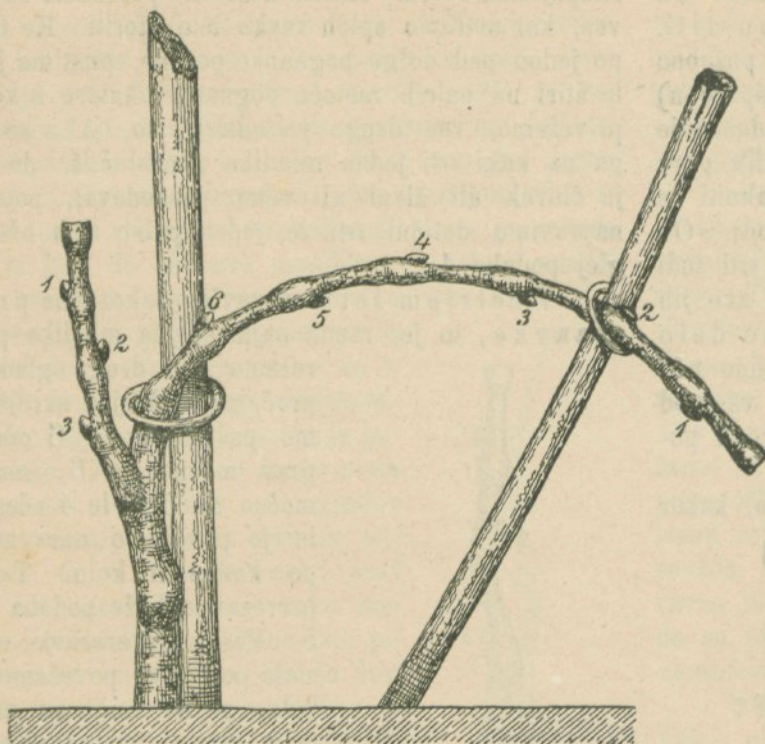
Ko so hoteli staro Vikidalko odvesti s pokopališča, je rekla: „Pustite me, prosim vas, še nekaj časa tu pri mojem Jožku“

Ljudje so odšli, a Vikidalka je še klečala pri grobu svojega jedinca.

Plakati ni že več mogla.

Kaj se je vršilo v teh trenutkih v duši uboge matere?

Pri vsem svojem premoženju je bila zdaj brez radosti, brez tolažbe, brez otroka! Ali ni klicala nema materina bolest z neba osveto nad one,

Podoba 6.

to je tako, kakor se jih mora potem leto za letom obrezovati, dokler čvrsto rasto ter dobro rodé. Podoba tako obrezane ter povezane trte kaže podoba št. 6. Ona ima na sebi palec treh očes; od teh očes ima poglavitno oko namen, da dá močen, krepek les za bodoče leto, postranski očesi pa, da tudi že grozdje v tekočem letu rodita. Ona ima tudi napnenec (šparon) šestih do sedmih očes, katerega namen je, da le v tekočem letu grozdje rodi. Po odcvetenju skrajšamo na napnencih vse

ki so z živo besedo in mrtvo črko spravili njenega jedinega otroka v grob?!

In koliko takih mater je pri nas, ki jokajo, jokajo s krvavimi solzami nad svojimi otroci, da nimajo vere, da žive kakor neumne zveri! In kdo je temu kriv? Največ čitanje brezbožnih knjig in novin, ki razširjajo pod pregrinjalom rodoljuba nauke protiverske, nauke aenravne ter po tihem spravljajo lepo denar v žep, kakor satan pregrešno dušo. Kaj je takim gospodom do tega, da je zapeljan ta ali oni po njihovih navodilih s pravega pota? Saj se izgovarjajo, da nobenega ne silijo, naj čita proizvode njihovega duha.

Zakaj pa prav za prav pišejo?

Naj primerja kedo, ki ima razum in srce na pravem koncu, naj primerja to, kar piše rodoljubni in katoliški časopis s tem, kar piše rodoljubni, toda prostomiselní časopis; obrne naj, kakor se pravi oči in ušesa med ljudi ter opazuje besede in dejanja čitateljev katoliškega in prostomiselnega časopisa, in spoznal bo, kak upljiv napravi na ljudstvo ta in kak upljiv napravi oni!

pognanke tako, da jih nad četrtem listom nad najvišjim zarodom odlomimo, one na palcu pa pustimo rasti. S tem da napnenec pri vezanju tako ključimo, kakor podoba kaže, in s tem, da pognanke na napnencu skrajšamo, one na palcu pa v miru pustimo, krepijo se in rasto na palcih tako, da morejo dati čvrst, krepek les za bodočo režnjo. Palce moramo puščati pri tej režnji vedno pod napnenci, da se trte prehitro ne zvikšujejo. Da bi trtam čez meter visoka debela napravljali, nikakor ne kaže. Ako postanejo s časom višja, treba jih je znižati. Kako da trte pravilno, to je brez škode za letino skrajšamo, povedali bomo pozneje jedenkrat. Omeniti nam je za danes le še to, da moramo dobro na to paziti, da sta palec in napnenec vsake trte na dvoletnem lesu rastoča, že celo pa napnenec, kajti pri veliki večini naših trtnih vrst so očesa na starejšem lesu rastočih mladih nerodovitna.

(Dalje prihodnjič.)

Kaj je novega po avstrijskem cesarstvu?

Prišlo je res, kakor smo pričakovali, do **odgoditve državnega zbora**. Ministerski predsednik je poslal poslance domov. Vlada sedaj vlada sama na podlagi § 14. Vendar je izjavil ministerski predsednik, da hoče vlada še vedno ostati v zvezi z izvrševalnim odborom desnice in da brez njegovega privoljenja neče ukreniti ničesar važnega.

Nemške stranke avstrijske zbornice so izdale in poslale v svet skupno izjavo, s katero pozivljajo Nemce k slogi in hudo ugovarjajo § 14.

Mladočeski državni poslanec **dr. Kramar** je spisal v nekem francoskem listu članek, v katerem pravi, da bo prišlo pri nas kmalu do državnega preobrata in do preosnovanja ustave. V članku govori tudi proti trozvezi in priporoča Avstriji zvezo z Rusijo. Članek je vzbudil veliko pozornost. Nemci seveda niso zadovoljni z mislimi, izraženimi v tem članku.

Listi hočejo vedeti, da bodo v kratkem izšle **tri cesarske naredbe**. Prva bo določala zboljšanje plač državnim služabnikom, druga davek na sladkor, tretja zakon glede vojaških novincev.

Nekateri **deželni zbori** so že sklicani s cesarskim patentom. Kranjski še ne.

Na **Ogerskem** se pričakuje, da se bo še ta teden zjasnil položaj, in bo končana kriza.

Kaj je novega po širokem svetu?

Bolgarska kneginja Lujiza je umrla na nagloma čez 24 ur po porodu četrtega otroka

svojega. Stara je bila šele 28 let. Bila je blaga gospa, vrla, stanovitna katoličanka.

Po Rumuniji se naglo širi kmetijski upor. Tam je namreč umrl strijec srbskega razkralja Milana. Zapustil je velikanska posestva. Kmetje bi jih radi dobili v najem. A oddala so se posestva Grkom. Uporni kmetje so zapodili že dva polka vojakov v beg.

Na Filipinih se še bije boj. Ustaši so že napadli mesto Manilo. Amerikanci so jih sicer odbili, ali tako z lepa jih ne bodo premagali, kakor si mislijo. Razven Manile in Mindanao je vsa dežela v vstaških rokah.

Piše se nam:

Iz Novega mesta. — [Zaréja rakov v Krki in njenih pritokih.] Kupčija z raki bila je na Dolenjskem do l. 1882. jako živahna, in prinašala je lepe novce v deželo. Samo iz Krke prodalo se je na leto za 15.000 gold. rakov. Ako prezremo vrednost tistih neštevilnih rakov, ki so se doma použili, smo si od l. 1882. pa do danes vsled račje kuge več kot za 250.000 gld. na škodi. Velikansko škodo trpelo je pa tudi ribštvo po Dolenjskem, odkar je zmanjkalo rakov.

V zadnjem času se je s preiskovanjem nižjega živalstva v Krki in njenih pritokih dognalo, da voda ni več okužena in da je zopet pripravna za rake.

Zaraditega je priredila kmetijska podružnica novomeška dne 29. januarja predavanje o tem vprašanju. Predaval je priznani naš veščak v tej stroki ces. svetnik gosp. prof. Franke iz Ljubljane tako zanimivo in temeljito, da se je izrazila od vsih strani želja, naj se izborni govor natisne. Na tem mestu hočem le ob kratkem povedati, da je govornik opisal najprej pripravnost naše Krke in njenih pritokov za rejo rakov in rib, pojasnil dalje nastanek, razširjenje in nasledke račje kuge, in trdil nazadnje, da je Krka sedaj kuge prosta in zopet pripravna za rake. Govornik nam je svetoval, da naj pričnemo že to spomlad z vlaganjem rakov na priličnih mestih, in da naj dobimo potrebne rake iz notranjskih potokov. Končno je priporočal, da bi se začeli bolj intenzivno pečati tudi z ribštvom, ki potrebuje ravno tako povzdige na Dolenjskem. Svetoval je, da začnemo vpeljavati ameriško postrv, ki se tudi v mehkih vodah rada vdomači in prav dobro sponaša. Blagajnik ribarskega odbora g. Dr. Ahatschitsch pozval je potem navzoče, da se pravčasno oglasijo za dobavo ribjega zaroda, katerega pošlje odbor brezplačno. Na to se je vnela daljša debata o ribarskem zakonu Kranjskem, o osnovi posebnega društva za povzdigo raštv in ribštva na Dolenjskem. Kakor smo izvedeli, pripravljen je ribarski odbor brezplačno poslati tudi nekaj tisoč rakov, da se vložijo v Krko in njene pritoke. Omeniti mi je končno le še to, da je bila vdeležba pri predavanju zelo mnogoštevilna. Prostorna sobana v Pintarjevi gostilni bila je natlačeno polna. Mnogo jih je moralo oditi, ker niso našli prostora. Predavanje je trajalo poldrugo uro, razgovor o pospeševanju ribštva in raštv pa tudi toliko časa, tako da je zborovanje končalo še le okolu 9. zvečer.

Cesar Franc Jožefova bolnica v Kandiji.

Večkrat smo vže govorili o blagodajnem delovanju „Usmilj. bratov“ v njihovej bolnišnici v Kandiji pri Novem mestu. Vendar dosti še nismo nobenkrat povedali, kako lajšajo ti blagi menihi bolezni ubogim trpinom. Letno peto poročilo za leto 1898, ki je pred nami, pa nas sili, da zopet nekaj zapišemo za „Dol. Novice.“

To poročilo se odlikuje vže po vnanjej obliki. Na prvi strani ima namreč sliko prekrasne nove stavbe, ki se je minulo leto dovršila. „Dol. Novice“ so jo ob priliki že prinesle svojim čitateljem. Gospod ordinarij dr. Peter Defranceschi pa nam popisuje različne bolezni pri 802 bolnikih, ki so bili l. 1898. sprejeti v oskrbovanje. Operacij se je zvršilo 294, med njimi se jih je ozdravilo 240, zboljšalo 32, ostalo v bolnišnici 21, umrl pa je samo eden. Kedo bi se ne čudil spretnosti g. dr. Defranceschi-ja? Kedo bi pa tudi ne uvidel, kako nespameten je strah pred nožem, ko vendar ravno ta v roki g. doktorja najhitreje in najbolj gotovo pomaga!

Izmed vseh 802 bolnikov pa jih je ozdravelo 547 -- nad 68 od 100, zboljšalo se jih je 146, neozdravljenih je bilo 22, ostalo jih je koncem leta v oskrbovanji še 55, umrlo jih je 32, med katerimi je bilo pa 6 umirajočih prinesenih, torej med 100 bolniki niti 4 niso umrli. Po stanu je bilo največ bolnikov kmetškega stanu — 488, potem duinarjev 48. Kranjcev je bilo oskrbovanih 690, Štajercev 16, Hrvatov 29, Italijanov 11, Primorcev 6, 3 Čehi, po 2 iz Moravske in Nemčije, po 1 iz Spodnje Avstrije, Galicije, Slavonije, Tirolske in Zjedinjenih držav Severne Amerike. Rimskih katolikov je bilo 750, grških katolikov 13, 1 pravoslavni in 1 luteran. Leta 1898. se je sprejelo 280 bolnikov več nego l. 1894., 143 več nego l. 1895., 120 več nego l. 1896. in 28 več nego l. 1897. Število oskrbovalnih dni znaša 14.417, tedaj pride na vsacega bolnika blizo 18 dni.

Bog blagoslavlja še dalje požrtovalno delovanje dobrih naših bratov, ki so res pravi Samarijani trpečim bolnikom. Obudi jim pa še več in več dobrotnikov, da bodo mogli izvrševati svoj težavni poklic. Kjer potrka Usmiljen brat na vrata, sprejmite ga radi, podarite mu po svoji zmožnosti! Ganite se tudi slavne občine, zlasti dolenjske, sklenite kako malo letno podporo za bolnišnico v Kandiji. Koliko stroškov Vam prihranijo bratje, ko Vam reveže zdravijo zastoj, od katerih bi morali po družih bolnicah iz občinske kase drage novce plačevati!

Dodamo le še sklep letnega poročila, ki se glasi: Petdesetletnica slavnega vladanja Njegovega c. in kr. Apostolskega Veličanstva, Našega presvitlega cesarja Franca Jožefa I., se je praznovala po vsej monarhiji z dobrimi deli. Koliko dobrodelnih zavodov, koliko društev v prid revežem in trpinom se je v tem slavnostnem letu ustanovilo ali velikodušno podpiralo; in koliko revežem so se s tem posušile solze!

Tudi naš zavod, kateremu je došla izvanredna čast, da se sme imenovati z Najvišjim dovoljenjem vsled odloka visokega c. kr. ministerstva za notranje zadeve z dne 24. junija 1898, št. 5466, po imenu vladarjevem, in kateri je s pomočjo božjo in s podporo blagih dobrotnikov tako urejen, da ustreza vsem zahtevam zdravstvenega napredka, se je preteklega leta otvoril kot vedni spomenik najlepše čednosti vladarjeve, kot zavetje revežem in trpinom!

Z združenimi močmi se je dogotovilo to delo krščanske ljubezni. Velika požrtovalnost cele redovne

provincije, izdatni prispevek visokega deželnega odboru kranjskega in zdravstvenega okrožja novomeškega, nekaj občin in posojilnic dolenjskih, kakor sploh blagodušno prebivalstvo cele Kranjske in nekaterih drugih dežel avstrijskih, nam je prišlo na pomoč z veliko radodarnostjo; veleslavnemu društvu „kranjske hranilnice“ pa se imamo v prvej vrsti zahvati, da nam je bilo mogoče začeti, nadaljevati in srečno dovršiti to velikansko podjetje.

O, da bi nam bilo mogoče, v smislu gesla Njegovega Veličanstva „viribus unitis“ tudi zanaprej skupno delovati. Zgradba nam sicer ne dela več skrbi, a treba je poplačati visok dolg, ki nam ga je naložilo zidanje in notranja uprava, treba tudi oskrbovati še enkrat toliko bolnikov ko prej.

Konečno izrekamo vsem dobrotnikom in pospeševalcem našega zavoda najsrčnejšo zahvalo. Bog jim povrni tisočero! A z najsrčnejšo zahvalo svojo pa moramo združiti prošnjo, da nas blagovolijo mili dobrotniki tudi zanaprej radodarno podpirati, in lajšati tako ubogim trpinom bolečine. Le blage podpore bodo pripomogle, da se bo zavod vzdržal in da bo mogel uspešno delovati. Mi pa hočemo s pomočjo božje skrbeti za duševno in telesno blaginjo svojim bolnikom, in si tako prizadevati, da postanemo nesebični nasledniki svojega redovnega ustanovitelja, sv. Janeza od Boga.

Dijaška kuhinja v Novem mestu.

Spodobi se, in gospodje dobrotniki, zlasti pa še dame dobrotnice po pravici želé, da jim podpisani koncem prvega polletja dá vsaj površen pregled o gibanju v dijaški kuhinji.

Tej dolžnosti hočem zadostiti v nekaterih suhih stavkih.

Podpiranih je bilo v kuhinji četrtnina novomeške gimnazije. Sprejetih je bilo 56 gimnazijcev, razven teh še trije učenci ljudske šole, ki so dobivali hrano po odhodu gimnazijcev. Ob koncu prvega polletja je bilo gimnazijcev še 51.

Kako so izvršili?

Odlitnjakov je bilo 6. Prvi red jih je dobilo 31. Drugi red 12, in tretji red 2. Izmed teh je odslovil podpisani radi nemarnosti in lenobe koncem polletja 3.

Še drugi štirje bi isto zaslužili, ali gledé na gotove dobrotnike, ki so jih priporočili ter kuhinjo zdatno podpirajo, so se ohranili za nekaj časa na poskušnji; ako se pa ne poboljšajo, bodo neizprosno odpušteni. Drugi dvojkarji so zaostali v napredovanju ali radi bolezní ali pa radi slabih zmožností, to prepričanje ima ves učiteljski zbor. Teh siromakov podpisani ne more zavreči, marveč želi naj jim Bog dá zmožnost, da dovrše svojo težavno nalogo. „Kjer ni zmožnosti, je pač hvale vredna dobra volja.“

Kako smo izhajali?

Prav slabo. Istina je sicer, da smo dobili preprostitih živil — zelja, krompirja, repe, fižola dosti za celo leto — in še nekaj žita. Ali kje je moka, meso, mast itd. za toliko ust?! Potrošilo se je do 10. t. m. 1187 gld., prejelo pa s podporo le 846 gld. Primanjkljaj torej iznaša 341 gld. Priznati se mora sicer, da je masti in svinjine za ričet dovolj preskrbljeno za celo leto. Recimo torej, da je vrednost za drugo polletje 190 gld. — ostaja vendarle nedostatek dobrih 190 gld. Kje naj se dobé?

Radi tega zahvaljuje se dobrotnikom mora podpisani vendar le reči, da pri teh dogodkih ne bode

mogel izhajati. Doslej je vže blizo 400 gld. šlo iz zapuščine pokojnega gosp. Jakšiča. Naj se li vsa porabi? Kaj pa potem? Kapital bi se moral množiti — ali manjša se. Kdo bode dijake pozneje vzdrževal? Prišlo bode, kakor je bilo, da bodo ubožci nadlegovali posamezne dobrotnike ter lazili od hiše do hiše kakor berači. To pa ne bi bilo prijetno občinstvu niti koristno dijakom. Prosim torej, pristrčno prosim, ne manjšajte dobrotniki svojih doneskov, kar se doslej tako rado godi — marveč je raje zvišajte! Še več — priskočite novi! So nekateri, koji bi utegnili kaj dati, ali ker vendar ne morem gledati vsacemu v žep, prosim oglasite se sami vsaj z malimi darovi mesečnimi ali letnimi — kakor komu drago. Ako to ne bi bilo, prisiljen sem prositi — ne sicer osebno (ker to je tido zame in morda za dotičnega), pač pa pismeno.

Posebno pa bi rekel še nekaterim zunanjim gospodom: Dijake mi pošiljate, češ, tega mora „sprejeti“. Res so večinoma dobri, izvrstni. Ali to jim ne dá še kruha. Eden petak ali desetak ne preživi dijake opoldne in zvečer skozi deset mesecev. Jaz jih rad sprejemem, toda gospodje naj me podpirajo. Sami tega ne morejo storiti, vsaj so sploh v slabih razmerah. Ali, kar nekateri vže delajo — bližnji naj izprosijo in pošiljajo živil — oddaljeni pa napravijo zbirko za dijaško kuhinjo. Ne bode brez uspeha. Dobra volja in malo truda vse doseže. Dolenjska je velika; ko bi le v vsakem večjem kraju bil mož, ki bi nekaj nabral — prepričan sem, da ne bi samo dijakov izdržali, marveč celo napravili si kapital, da bi mojim naslednikom ne bilo treba „fehtati“ kakor meni. Končno pa mi je sveta dolžnost preiskreno zahvaliti p. n. gospode dobrotnike, izmed kojih so nekateri res velikodušni. Bog jim plati s časnimi in večnimi blagri! Račun o poslovanju vsakdo lahko vidi pri meni. Dal se bode pa kakor vsako leto koncem šolskega leta v pregled dotičnim izvoljenim gospodom kakor tudi slavnemu županstvu novomeškemu.

Dr. Jos. Marinko.

Domače vesti.

(Občni zbor) „kat. polit. društva“ za Dolenjsko je razglašen mej naznanili, na kar tudi na tem mestu opozarjamo.

(Preč. gospod dr. Janez Flis), kanonik ljubljanske stolne cerkve in generalvikarij, imenovan je papeževim hišnim prelatom.

(Odlikovanje) načelnika gasilnega društva v Toplicah Jože Zupanca vršilo se bo prihodnjo nedeljo po deseti maši.

(† Josip Raktelj), umirovljeni nadučitelj, umrl je 8. t. m. v Ribnici v visoki starosti. Rajni bil je skoro 40 let v Ribnici, in deloval kot izvrstni učenik prav vspešno.

(† Franc Wittine,) c. kr. poštar, župan in posestnik v kočevskih Čermošnjicah, umrl je 2. febr. po dolgem bolehanju. Po vsi okolici bil je radi lepih lastnosti spoštovan.

(† Franc Penca,) veleposestnik v Mokronogu, umrl je 6. febr. po dolgem bolehanju. Radi obilnih zaslug dobil je zlati zaslužni križec, ki mu je pa še le ob smrti došel. Radi velikih dobrot bodo ga težko pogrešali.

(Porotne sodbe) vršile se bodo dne 6. marca; porotnike priobčimo prihodnjič.

(Mestna hranilnica v Novem mestu. Računski zaključek za leto 1898. kaže naslednje stanje: Vlog 1,186.593 K 95 h; hipotečnih posojil 796.817 K

51 h; menjičnih posojil 87.478 K 72 h; v tekočem računu 195.254 K 35 h; vrednostnih papirjev 80.476 K 50 h; čistega dobička 6164 K 26 h, in blagajne 30.711 K 95 h. Rezerva kaže stanje 19.563 K 8 h. Bilanco prinesemo prihodnjič, ker nam je danes prostora primanjalo.

(Mestna hranilnica v Novem mestu.) V mesecu januarju 1899 je 236 strank vložilo 57.379 K 72 h, 143 strank vzdignilo 15.891 K 60 h, toraj več vložilo 5.488 K 12 h, 12 strankam se je posojil izplačalo 103.342 K 16 h, stanje vlog 1.192.082 K 7 h, denarni promet 374.018 K 51 h.

(Drugi Glasbeni večer v Novem mestu) bode 25. ali 26. t. m.; natančneje z vsporedom se naznani po ljubljanskih dnevnikih in po lepakih. — Glasbeni šoli so darovali: Krško mesto 10 gld.; gosp. L. Svetec, c. kr. beležnik v Litiji, eno delnico „Nar. doma“ v Novem mestu. Darovalcem pristržno hvalo!

(Cepilni in vinarski tečaj v Novem mestu) priredi kmetijska podružnica ob nedeljah dne 26. februarja, 5. in 12. marca in sicer v spodnji šolski sobi v čitalnici. Podučeval bode teoretično in praktično gospod Bohuslav Skalicky, tehnični vodja državnih vinarskih zadev za Kranjsko. Začetek je ob deveti uri dopoldne. — Program: Dne 26. febr.: a) Predavanje. Trtna uš in uničenje vinogradov. Priprava sveta za novo nasaditev. Izbiranje ameriških trt. Izgoja potrebnih podlag ali divjakov. Cepljenja ameriških trt. — b) Praktične vaje v suhem cepljenju. — Dne 5. marca: a) Predavanje: Ktere žlahtne vrste naj pomnožujemo? Vlaganje cepljenk v trtnico, poletno oskrbovanje, izkopavanje in sortiranje cepljenk v jeseni. Prezimovanje cepljenk. Nasaditev vinogradov s cepljenkami. b) Praktične vaje v suhem cepljenju ameriških trt. — Dne 12. marca: a) Predavanje: Režnja in oskrbovanje cepljenih trt v vinogradu. Gnojenje in okopavanje. Trtni škodljivci in njih zatiranje. O zakonitih naredbah in davčnih olajšavah v korist novemu vinogradništvu. b) Praktične vaje v suhem cepljenju. Vabimo vse vinogradnike, da se teh poučnih tečajev pridno udeležujejo, ker je ravno vinogradnikom treba mnogo novega vedeti, ako hočejo od svojih vinogradov zopet lepe dohodke imeti.

(Vinarski in cepilni tečaji.) Vsled ukaza vis. c. kr. poljedelskega ministerstva priredili se bodo tekem meseca februarja in marca poučni tečaji za vinarstvo in cepljenje ameriških trt. Podučevalo se bode v vsem, kar je treba dandanes vsakemu vinogradniškemu posestniku, ki hoče od svojih vinogradov zopet lepe dohodke imeti, vedeti. Predavalo se bode o tem, kako in s katerimi ameriški trtami je treba vinograde na novo zasajati, kako je te trte cepiti, kako vinograde obdelavati, trtne škodljivce zatirati itd. Navzočim se bode tudi pojasnilo, ktere zakonite nredbe ali olajšave imamo glede novega vinogradništva in kako jih je uporabljati. Temu teoretičnemu poduku sledile bodo praktične vaje v suhem cepljenju ameriških trt, h katerim je treba vsakemu udeležencu nekoliko trtne rezine in kak dobro nabrušen nož seboj prinesiti. — Podučevali bodo: I. Gospod Bohuslav Skalicky, tehnični vodja državnih vinarskih zadev na Kranjskem, v sledečih krajih: Dne 17. februarja v Beli cerkvi, 18. v Št. Petru, 19. v Št. Jerneju, 21. v Šmarjeti, 22. v Gorenji Orehovici, 23. v Brusnicah, 24. v Stopičah, 25. v Prečni, 26. v Rudolfovem, 28. v Vinivasi. Dne 2. marca v Drašičih, 3. v Radovici, 4. v Metliki, 5. v Rudolfovem, 7. v Mirni peči, 8. v

Čatežu pri Veliki Loki, 9. v Dobrničah, 10. v Žuženberku, 11. v Dvoru pri Žuženberku, 12. v Rudolfovem, 14. v Toplicah, 15. v Podlubnem, 16. v Vavtvasi. II. Gospod Ivan Drašler, delovodja državne trtnice v Kostanjevici, v sledečih krajih: Dne 20. februarja v Čermošnicah (nemški), 21. v Semiču, 22. v Štrekljencu, 23. v Lokvicah, 24. v Črešnjevivasi, 25. v Podzemlju, 26. v Adlešičah, 27. v Petrovivasi, 28. v Stražnem Vrhu. Dne 1. marca v Dobličah, 2. v Ma-verlah (nemški), 3. v Dragatušu, 4. v Vinici, 5. v Preloki, 6. v Vrhu, 7. v Radencah, 8. v Starem trgu pri Poljanah, 10. v Suhoru. Vabimo vse marljive vinogradnike, da se teh zanje zelo koristnih tečajev mnogobrojno udeležijo, ker je ravno novo vinogradništvo velikega pomena za blagostan našega kmetovalca.

(Katoliško društvo rekodelskih pomočnikov) je napravilo, kakor po navadi vsako leto, 5. t. m. svojo predpustno veselico. — Vemo vže iz skušnje, da so predstave tega društva sploh lepe, ali reči moramo, da se tako dobro, kakor imenovana, vže dolgo ni posrečila nobena. — Šaloigra „Črevljar“ se je igrala res izborna. Zlasti črevljar „Blaže“ in „Loputnik“ sta bila, da si boljih ne moremo misliti v njunih vlogah. „Ciganska kantata“ — ta še le je bila v predpustnem času na svojem mestu. Ti cigani so bili, kakor pravi — le da nas niso nadlegovali, ampak razvedrovali. — Smeha je bilo pri igri in kantati brez meje. Da je občinstvo vedelo, kaj bode, gotovo bi bila dvorana polna, kajti hvala je bila občina in zaslužena. Obisk pa, žal, ni bil poseben — „predpustni čas — ti čas presneti“ — je drugod porabil novca. — Čujemo, da napravi vrlo društvo sv. Jožefa dan predstavo v čast temu svetniku — varuhu. Bog daj, jako se veselimo.

(Današnji list) obsega 10 strani.

ZAHVALA.

Povodom petdesetletnice vladanja našega presvitlega cesarja darovale so za spominski trak k zastavi tukajšnje ljudske šole. Gospe: Stanka Grtni 1 gld.; Marija Rizzoli 50 kr.; Just. Fux 60 kr.; Alb. Prosenik 50.; Alb. Govanec 50 kr.; Ter. Rajmer 50 kr.; Mat. Hranilovič 50 kr.; Mar. Moschner 50 kr.; Mat. Sturm 50 kr.; Mat. Parma 50 kr.; Ana Globočnik 1 gld.; Mar. Zalokar 50 kr.; A. Weibl 50 kr.; Jos. Fleischmann 20 kr.; Ter. Preširen 1 gld.; Mar. Mikoli 50 kr.; Mar. Gangl 60 kr.; Gabr. Kamenšek 50 kr.; Klem. Vukšinič 60 kr.; Ant. Jonke 40 kr.; Ant. Kožar 20 kr.; Berta Uršič 50 kr.; Mar. Košenina 1 gld.; E. pl. Savinschegg 1 gld.; Kat. Guštin 1 gld.; — Gospodične: A. Žigon 60 kr.; Zofija Pirc 50 kr.; Marta Schwinger 50 kr.; F. Kapelle 50 kr.; A. Sturm 50 kr.; Karolina Vukšiničeva 50 kr. — Gospodje: Fr. Dovgan 1 gld.; Fr. Wacha 50 kr.; Jos. Novak 50 kr., torej skupaj 22 gld. 30 kr., od katerega zneska se je izdalo za trak 17 gld. 96 kr. Ostanek 4 gld. 36 kr. se bode porabil za nakup jedne stenske cesarjeve podobe. Vsem p. n. darovateljem izrekata podpisana v imenu šolske mladine, šole in krajnega šolskega sveta najiskrenejšo zahvalo.

V Metliki 21. januarja 1899.

Leopold Gangl,
načelnik krajnega šol. sveta.

Valentin Burnik,
šolski vodja.

Pol grunta na prodaj s hišo, ki ima dve skedenj, dva svinjaka in kozolec (topler). Nahaja se to v vasi Zasp, fara Cerklje pri Krškem. Kupci pa naj se oglasijo pri lastnici Antoniji Stermec, Sušica, Hrvatsko.

Njiva blizu Žabje vasi je takoj na prodaj. — Kje, pove oprsništvu „Dol. Novic.“

Izurjeni vrtnar sprejme se takoj v grajščini Bajnof pri Novem mestu. — Več se izve ravno tam. (40-2.)

Oklic.

Firm. 22
Gen. I. 41.

Podpisano sodišče naznanja, da se je v združnem registru izvršil pri vpisu „Kmetijsko društvo v Žužemberku, registrovana zadruga z omejeno zavezo“, izbris bivših odbornikov gospodov Franca Škufce in Karola Fabiani in vpis gg. Mihaela Tavčarja, kanonika in dekana v Žužemberku, in Jožefa Rusa, posestnika v Zafari št. 11, kot novih odbornikov.

C. kr. okrožno sodišče v Rudolfovem oddelku III,
dne 31. januarja 1899. (56)

ZAHVALA.

Za tako obilno izkazano sočasje ob smrti moje predrage soproge

Marije Koprivšek

za množno udeležbo pri prevažanju nepozabne ranjce v Maribor in za gniljivo petje „Dol. pevskega društva“ se prav lepo zahvaljujem.

Rudolfovo, dne 15. februarja 1899.

(53)

Prof. Koprivšek.

ZAHVALA.

Vsem prijateljem in znancem, kateri so mi toliko sočutja izkazali ob bolezni in smrti mojega iskreno ljubljenega soproga, gospoda

Ferdinand Votszasek-a,

c. kr. poštnege uradnika v p.

izrekam najtoplejšo zahvalo, posebno pa še prečastiti duhovščini gospodu poštnemu oskrbniku Teodoru Vidicu in gg. uradnikom, si meščanski godbi, vsem udeležnikom pogreba, vsem topla zahvala.

ŽABJA VAS 12. februarja 1898.

Helena Votszasek.

ZAHVALA.

V ponedeljek 6. februarja ob 3. uri popoldne je po kratki mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, v starosti 67 let umrl blagorodni gospod

FRANC PENCA,

veleposestnik, vsnjar, načelnik okr. cestnega odbora, obč. svetovalec, imejitelj zlatega zaslužnega križca itd.

Pri tej priliki došlo nam je od sorodnikov, prijateljev in znancev mnogo izrazov sočalja, za katere se tu najtopleje zahvaljujemo. Ob enem se iskreno zahvaljujemo častiti duhovščini, vsem tukajšnjim gosp. uradnikom, vsem gosp. darovalcem vencev, slavnemu gasilnemu društvu, bralnemu društvu, okr. cestnemu odboru v Mokronogu, sploh vsem, ki so preljubljenega ranjcega k večnemu počitku spremili. Bog plati!

Mokronog, dne 8. februarja 1899.

Franc Penca, sin. — Marija Pavlin roj. Penca, Franja Sovan rojena Penca, Ana Penca in Emilija Pieteršek roj. Penca, hčere. (54)

Harmonij dobro ohranjen, je po nizki ceni na prodaj. Kje, pove opravišništvo „Dol. Novic“. (31—4)

ZAHVALA.

Po daljšem bolehanju, previden s sv. zakramenti, umrl je 2. februarja, 49 let star, gospod

Franc Wittine,

c. kr. poštar, župan in posestnik v Črmošnjicah.

Za mnoge došle nam dokaze milega sočutja se tu najtopleje zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem od blizu in daleč, posebno še c. kr. okr. glavarju vitez Vesteneck-u, preč. duhovščini, slavnemu uradništvu in gospodom učiteljem, vsem najtoplejša zahvala.

ČRMOŠNJICE, dne 10. februarja 1899.

Marija Ana Wittine rojena Jamšek, soproga. — Ivan, Matija in Ferdinand Wittine, bratje. — Jožefa Koželj roj. Wittine, sestra. (52)

VABILO

na

VI. občni zbor „katol. političnega društva za Dolenjsko“,

ki bude

28. svečana t. l. v spodnjih prostorih hiše katol. družbe rokodelskih pomočnikov v Novem mestu.

Vspored:

Nagovor predsednikov.
Poročilo blagajnikov.
Poročilo tajnikov.
Volitev novega odbora.
Nasyeti in razgovor.

(65)

Odbor.

VABILO

k občenemu zboru

„posojilnice v Trebnjem, registrovane zadruge z neomejenim poroštvom“,

kateri bude v nedeljo 19. februarja 1899 ob 3. uri popoldne v posojilnični sobi s sledečim vspeedom:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje letnega računa.
3. Razdeitev čistega dobička.
4. Privoljenje nagrade načelstvu.
5. Izvolitev nadzornika.
6. Slučajnosti.

Trebnje, dne 11. februarja 1899.

ODBOR.

Preklic!

Podpisani obžalujem, kar sem proti sl. odborn tukajšnjega prostovoljnega gasilnega društva govoril, in prekličem tem potom.

RUDOLFOVO 14. februarja 1899.

(66)

Anton Stopar.

V računski zaključek novomeške godbe vrinila se je pomota v tem oziru, kakor da bi l. 1898. mestna občina novomeška ne bila nič prispevala. Ta pomota popravi se s tem, da je mestna občina prispevala z zneskom 50 gld.

Rudolfovo, dne 5. februarja 1899.

(62)

Vodstvo godbe.

VABILO.

Radi preselitve iz Črnomlja v Rudolfovo dosedanjega načelnika obrtne zadruge gosp. Davorin-a Frančič, razpiše se volitev novega načelnika na dan 19. svečana 1899 ob 2. uri popoldan v združnih prostorih.

Zadruga vseh obrtnikov Črnomaljskega sodnega okraja v Črnomlju.

dné 11. februarija 1899. (63)

Svarilo! Gospod Albin Josip Meguscher, rojen v Tržiču na Gorenjskem, ima mojo legalizirano pooblastilo, katero tem potom preklicujem in za neveljavno objavim. Imenovani gospod tedaj ni opravičen, za mojo trdko naročila ali plačila sprejemati. Ako bi slednje vendarle storiti hotel, naj se ovadi.

Praga, 1. januarja 1899.

Carl Phillp Pollak,
tovarna za esence.

(34—2)

Hiša z vrtom na prodaj v Metliki hišna št. 200. Ista je pripravna za vsako kupčijo. Natančnejši pogoji se isvedó pri lastniku Fux-u star. (30—3)

Sadno drevje ima na prodaj kmetijska šola na Grmu. Najlepše vrste jablane po 30 kr., hruške po 40 kr. Manj lepa drevesca primerno ceneje. — Ravno tam imajo lepega, polnokrvnega jorkširskega merjasca, kateri je tudi za pristojbino svinjerejcem v porabo.

Hiša prostovoljno na prodaj v Metliki pri Anstaziiji Meznaršič z dvema sobama, shrambo, kletjo, svinjaki in vrtom na lepem kraju, pripravna za vsako kupčijo. V hiši je bila že več let gostilna in mesarija, poleg hiše tudi 3 njive, stelnik in novo zasajeno trtje. — Več pove Jožef Gerbec v Metliki.

Prodajalnica na lepem prostoru, obstoječa z dveh sob, tudi kuhinje, kleti in skladišča se odda v najem. Več se izve pri posestniku v Št. Rupertu št. 22, Dolenjsko.

Prodajalnica s stanovanjem vred je takoj oddati v Beršljinu pri Novem mestu. Franc pl. Langer, Beršljin. (58)

Požlahtnene ameriške trte

v veliki množini oddaje

grajščina Beršljin pri Novem mestu.

Tudi se dobi izvrstni krompir za seme.

(59) Franc pl. Langer, Beršljin.

Posestvo na prodaj v Mitlarjih (Brungeräuth) ležeče na deželni in poštni cesti iz Črnomlja v Kočevje. Zidana hiša št. 1 pripravna za vsako trgovino, posebno za krčmo, obstoji iz 6 sob, 1 kleti, 2 obokanih hlevov, 15 m dolgega poslopja za krmo, drvarnice, vodnjaka, skednja in 2 studencev; celo posestvo obstoji skupno; 87 h 83 a 96 m² loze z debelimi drvami; njiv 84 a 6 m²; košenic 13 h 26 a 87 m²; pašnikov 13 h 97 a 38 m², in v občini Buhberg 39 oralov 36 m²; cena 10.000 gld. Natančnejše pové lastnik Peter Kump v Mitlarjih pri Črnomlju. (55)

100.000 ameriških trt in
čez 1000 lepih jabolkovih dreves

ima za oddati to spomlad

po jako nizkih cenah

Janko Karlovšek,
posestnik in trgovec. Šmarjeta.

(Ob sejmicah dobi se to tudi v Rudolfovem
na glavnem trgu.) (36—2)

Razpis.

Podpisano oskrbnništvo išče za svojo cigleno

opekarja ali ciglarja.

Isti mora biti popolnoma izurjen o napravi različne opeke ter slovenščine in nemščine popolnoma zmožen. Oglasiti se je najdalje do 20. februarja. Natančni pogoji se zvedo pri oskrbništvu.

Oskrbništvo graščine v Ormožu. Friedau, Štajersko.

Več tisoč zeleno cepljenih, in več
tisoč dobro ukoreničenih trt

je na prodaj. Cena prvim 10 kr. komad, drugim 12 gld. tisoč. — Več pove Jos. Ogoreutz, Novo mesto. (16—4)

10.000 trt „Riparia portalis“

ukoreničenih je na prodaj. Kdor potrebuje take trte, naj se oglasi pri Anton Kržičnik-u, posestniku iz Mokronoga. (49 2)

JOS. OGOREUTZ

v Novem mestu

priporoča svojo

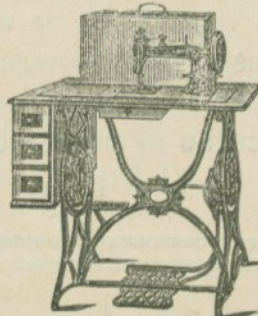
veliko zalogo vsakovrstnega blaga

najbolje vrste, raznovrstne potrebščine za
neveste, tudi

vence in šopke.

Šivalni
stroji
po

Nizke
cene!

naj-
nižjih
cenah!

Nizke
cene!

Odperto pismo.

Gospod

Jos. Medved,**Novo mesto.**

Hvala Vam lepa za poslani šivalni stroj; vidim da niso prazne besede, ako se o Vaših strojih toliko pripoveduje. Sedaj tudi jaz lahko rečem: **Kdor si misli kupiti šivalni stroj, naj gre k gosp. Jos. Medved-u v Novo mesto.**

Vas pozdravlja

Janez Kovačič,

krojač Podborštom pri Mirni peči.

(23—3)

20.000 cepljenk

(46—2)

najboljših vrst, čisto sortiranih in sicer: italijanski rizling, kraljevina, portugalec, črnina itd., ter

30.000 podlag

riparije portalis in rupestris — dobro ukoreninjenih, in

100.000 ključev

istih vrst — prodaja ter pošilja na zahtevanje tudi cenik.

Večja množina vina

je ravno tam na prodaj.

Oskrbništvo grajščine Raka pri Krškem.

Hiša na prodaj v Černomlju št. 71; zraven hiše lep, novo zidan hlev in lep sadni vrt z gredami; poleg tekoča voda. Kdor želi skupaj ali pa samo hišo, lahko kupi; na željo tudi njiva, ki meri $\frac{1}{2}$ orala. Kupec naj se oglasi pri Martin Malnerič-u v Černomlju.

(45—2)

Oves „Willkomm“.

Ta izvrstna vrsta težkega ovsa obrodi v vsaki zemlji prav dobro in se je pokazala kot najzgodnejša in najrodovitnejša; ima visoko in prav dobro krmilno slamo in ne poleže. Ker se mora ta oves jako redko posejati, zadostuje 50 kg za en oral. Razpošilja se z vrečico vred 25 kg za 5 gld., 50 kg za 9 gld. 50 kr., 100 kg za 18 gld. — Vrečice, ki imajo 5 kg pošiljajo se poštne prosto na vsako pošto postajo za 1 gld. 70 kr.

Oskrbništvo grajščine Goliče pri Konjicah na Štajerskem.

(42—2)

Lepo posestvo je na prodaj v Stopičah, 50 korakov do farne cerkve. V hiši je gostilna in prodajalnica; tudi ostalo poslopje je v dobrem stanu. Več pové I. Kobe, Stopiče št. 20, pošta Rudolfovo.

(61)

Učenec, kateri ima veselje do mesarije in je lepega vedenja ter pošten, sprejme se takoj pri Josip Hrovat-u, mesarju v Žužemberku št. 28.

Najnovejše videla je!

(22—3)

za ženine in neveste**pri trgovcu K. Barborič-u v Novem mestu**

in mi rekla, da mi ne more dovolj povedati, kako lepo in veliko izbira da ima v žamet, gladkega in pisanega v vseh barvah, kamgarna in sukna za ženske, svilo za predpasnike in zares lepe nove svilnate robce, najnovejše šopke in kranceljne pa tudi toskina in tifelna za moške obleke ima v vseh barvah, sploh če eden kaj lepšega želi, si tam lahko po primerni ceni in pošten postrežbi nakupi.